

Revideret nationalregnskab 4. kv. 2013

Opsparingsoverskud i den private sektor skjuler ny rekord

Nationalregnskabstallene viser et opsparingsoverskud i den private sektor på 153 mia. kr. i 2013. Det er umiddelbart mindre end i 2012, hvor det var oppe på 185 mia. kr. Renset for efterlønsudbetalingen i 2012, og den fremrykkede beskatning af kapitalpensioner i 2013 blev opsparingsoverskuddet sidste år imidlertid øget med 30 mia. kr. til underliggende rekordstore 186 mia. kr. Samlet har der de seneste 5 år været et gennemsnitligt opsparingsoverskud på ca. 150 mia. kr. Udviklingen afspejler, at vi i Danmark ikke forbruger og investerer de penge, der tjenes, og tallene vidner om et betydeligt vækstpotentiale i dansk økonomi.

af chefanalytiker **Frederik I. Pedersen**

23. april 2014

Analysens hovedkonklusioner

- Den private opsparingsbalance har de senere år været præget af en række særlige forhold. I 2012 blev den private sektors opsparingsoverskud løftet med 28½ mia. kr. som følge af efterlønsudbetalingen. I 2013 trak den fremrykkede beskatning af kapitalpensioner den private sektors opsparingsoverskud ned med 33 mia. kr. Korrigeret for disse forhold var der underliggende en stor stigning fra 2012 til 2013 til nyt rekordniveau.
- Samlet har der de seneste 5 år været et gennemsnitligt opsparingsoverskud i den private sektor på ikke mindre end 150 mia. kr. om året eller akkumuleret 765 mia. 2013-kr. Det er heller ikke set større i nyere tid.
- At dansk økonomi i dag er helt anderledes bedre stillet end tidligere afspejles også tydeligt i Danmarks udlandsformue. Nye tal viser, at Danmark ved udgangen af 4. kvartal 2013 havde et nettotilgodehavende i udlandet på ikke mindre end 736 mia. kr. Beløbet svarer til at hver eneste dansker i gennemsnit har ca. 129.500 kroner til gode i udlandet.
- Set gennem krisen er formuestillingen over for udlandet forbedret med mere end 800 mia.kr. - en udvikling der især forklares af store og vedvarende betalingsbalanceoverskud.
- Samlet har danskerne nu lige så mange penge til gode i udlandet som vi skyldte i slut 80'erne da vores udlandsgæld var størst.

Kontakt

Chefanalytiker
Frederik I. Pedersen
Tlf. 33 55 77 12
Mobil 28 42 42 72
fip@ae.dk

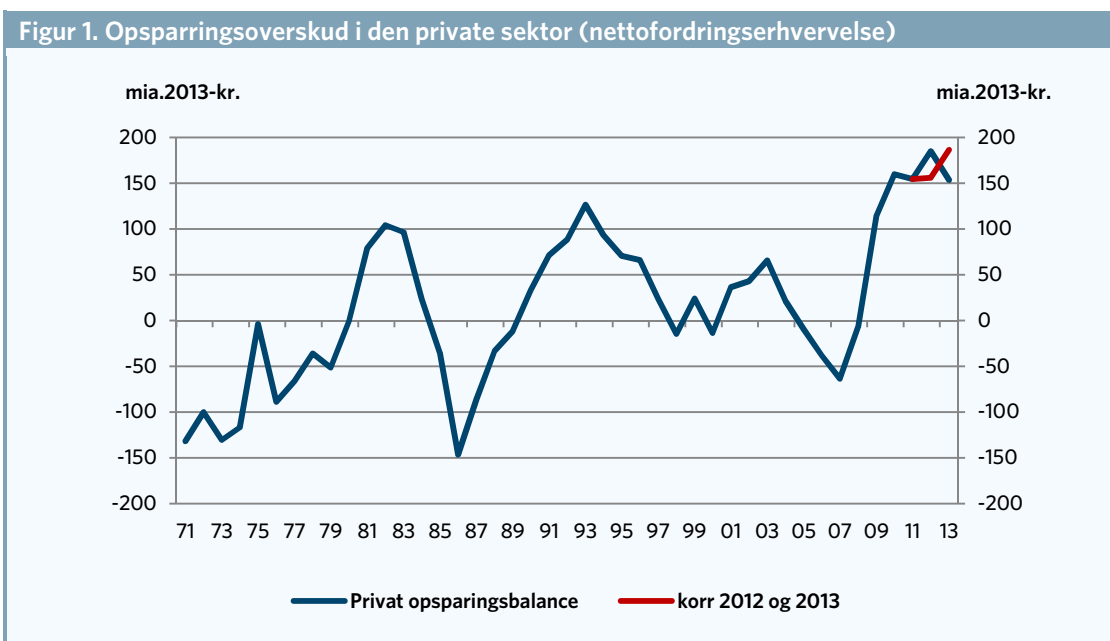
Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

Opsparingsoverskud i den private sektor i underliggende ny rekord

Med de reviderede Nationalregnskabstal for 4. kvartal 2013 fik vi også den første samlede opgørelse af nettofordringserhvervelserne fordelt på sektorer for hele 2013. Med et overskud over for udlandet på 136 mia. kr. og et samtidig underskud på de offentlige finanser på godt 17 mia. kr., var der sidste år et opsparingsoverskud i den private sektor på 153 mia. kr. eller hvad der svarer til 8¼ pct. af BNP.

Umiddelbart er der tale om en nedgang i opsparingsoverskuddet fra 2012, hvor det er opgjort til 9,9 pct. af BNP svarende til 185 mia. 2013-kr. Imidlertid har den private opsparingsbalance de senere år været præget af en række særlige forhold. I 2012 blev der udbetalt 28½ mia. kr. fra staten til personer, der meldte sig ud af efterlønsordningen. Det løftede husholdningerne og dermed den private sektors opsparingsoverskud med 28½ mia. kr. I 2013 gik det den modsatte vej i det den fremrykkede beskatning af kapitalpensioner belastede den private sektors opsparingsoverskud med 33 mia. kr. – penge som havnede i de offentlige kasser, og var med til at begrænse de offentlige underskud.

Korrigeres der for de særlige forhold de seneste to år var der underliggende ikke en nedgang i opsparingsoverskuddet i den private sektor, men derimod en kraftig stigning på godt 30 mia. 2013-kr. til i alt 186 mia. 2013-kr. Som det fremgår af figur 1, har der ikke været så stort et opsparingsoverskud i den private sektor, så langt vi har tal tilbage (1971). Det viser figur 1 (bemærk opgjort i faste 2013-priser).

Anm.: Tallene i 2012 og 2013 er korrigeret for henholdsvis efterlønsudbetalingen (28½ mia.kr.) og den fremrykkede beskatning af kapitalpensioner. Kilde: AE pba. Danmarks Statistik og Nationalbanken.

Som det fremgår af figur 1 kom vi fra et privat opsparingsunderskud i 2007 på godt 63 mia. 2013-kr. og 7 mia. 2013-kr. i 2008. I 2009 var der et opsparingsoverskud på knap 115 mia. 2013-kr., i 2010 160 mia. 2013-kr., og i 2012 155 mia. 2013-kr. Samlet har der de seneste 5 år været et gennemsnitligt opsparingsoverskud i den private sektor på ikke mindre end 150 mia. kr. om året eller akkumuleret 765 mia. 2013-kr. Det er heller ikke set større i nyere tid.

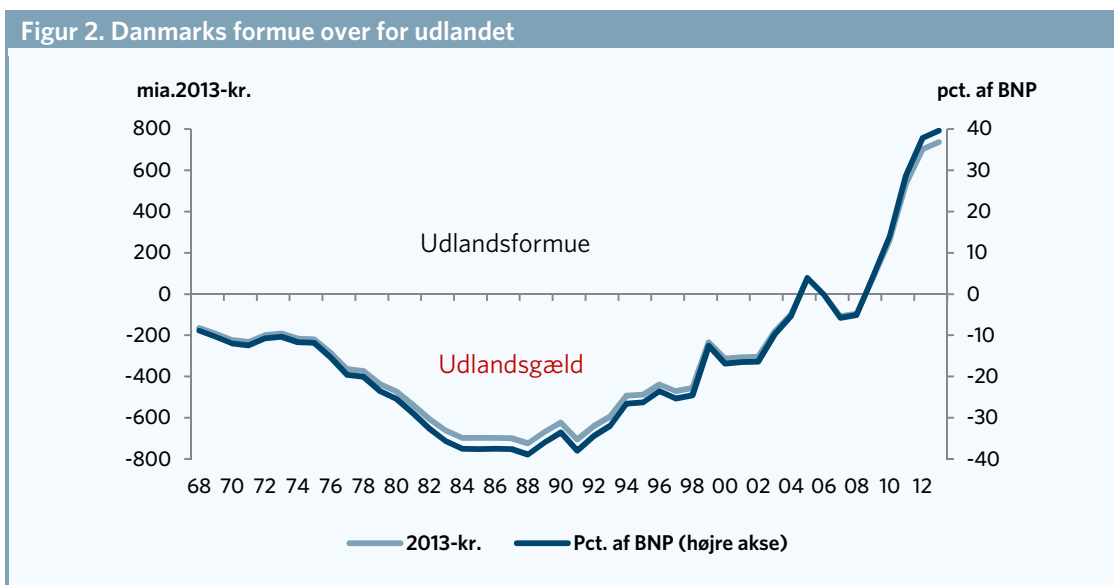
At det private opsparingsoverskud har ligget så højt de senere år skyldes dels, at vores eksport er kommet relativt godt gennem krisen, at der har været stigende indtægter fra vores investeringer i ud-

landet, men også at den hjemlige efterspørgsel aldrig er kommet i omdrejninger efter krisen. Det sidste dækker især over lave erhvervsinvesteringer, men også et underdrejet forbrug og investeringsniveau i husholdningerne.

Udviklingen i og størrelsen på det private opsparingsoverskud viser, at der er et stort potentiale for at få gang i den private efterspørgsel i dansk økonomi til gavn for vækst, beskæftigelse og ikke mindst den offentlige saldo. Men det kræver, at der kommer gang i både forbrugs- og investeringslysten igen.

At dansk økonomi i dag er helt anderledes bedre stillet end tidligere afspejles også tydeligt i Danmarks udlandsformue. Nye tal viser, at Danmark ved udgangen af 4. kvartal 2013 havde et nettotilgodehavende i udlandet på ikke mindre end 736 mia. kr. eller hvad der svarer til 39½ pct. af BNP.

Figur 2. Danmarks formue over for udlandet

Kilde: AE pba. ADAMs databank og Nationalbanken.

Formuen i udlandet svarer til, at hver eneste dansker fra spæd til olding i gennemsnit har ca. 129.500 kroner til gode i udlandet. Som det fremgår af figur 2, har der været en eksplosiv udvikling i stillingen over for udlandet efter krisen satte ind. Vi er således gået fra at have en gæld til udlandet på omkring 100 mia. kr. i 2007 og 2008 (5½ pct. af BNP). Ændringen i formuestillingen over for udlandet gennem krisen på mere end 800 mia. 2013-kr. er især trukket af store betalingsbalanceoverskud der akkumulerer til godt 500 mia. 2013-kr., mens værdireguleringer mv. har trukket de resterende knap 300 mia.2013-kr.¹

Set i et længere perspektiv er udviklingen endnu mere markant. Da det stod værst til i 1988 skyldte vi 39 pct. af BNP i udlandet eller hvad der svarer til mere end 700 mia. 2013-kr. Danskerne har nu altså lige så mange penge til gode i udlandet, som vi skyldte udlandet da det stod værst til. Den enorme udlandsformue giver ud over stor robusthed anledning til positive nettoformueindtægter for dansk økonomi, der løfter vores velstand ud over det vi får fra BNP.

¹ Værdireguleringer mv. har dog trukket ned det seneste år med omkring 100 mia.2013-kr. Set over det seneste år er udlandsformuen således kun øget med omkring 35 mia.2013-kr. selvom vi sidste år havde et overskud på betalingsbalancens løbende poster på mere end 135 mia.kr.